

APPELEN*Sjors DNO*

EEN VERTEL-, VOORLEES-, HOOR- & KIJKSTUK VOOR JONG EN OUD, IN STUKJES

OOK EEN DICHTBUNDEL.

Toegangsprijs 1 appel

Personages

Appelman, Appelvrouw & dichte of verre verwanten

Rekwisieten

Een mand appelen; alle rekwisieten worden vertolkt door appelen

OM OP TE WARMEN

(1)

A – Wat eet jij het aller-, allerliefst?

B – Een kilo chocolade. En jij?

A – Een hele emmer ijs met een liter cola erbij.

B – Appelsap is ook lekker, mm!

A – Zou een appel pijn hebben als je erin bijt?

B – Maar neen. Doe niet zo flauw.

A – Weet je hoe je water in je mond krijgt?

B – Nou, gewoon een slok water nemen.

A – Of door heel hard op een appel te denken.

B – Met een appelsien lukt het ook.

A – Appels houden van monden.

B – Appels verlangen naar het gehemelte.

A – Doe je ogen eens dicht.

B – Nou, oké, en nu?

A – Proef je welke kleur jouw appel heeft?

B – De smaak is altijd raak: geel, groen, rood.

A – Maar welke kleur?

B – Ik proef er altijd de zomer in – gewoon, alle leuke kleuren samen.

A – Ook in appeltjes van oranje?

B – Ook in appeltjes van oranje.

A – Heb je ook klokhuiswerk vandaag?

B – Reken maar. Ik moet twintig appeltjes voor de dorst schillen.

A – O, ga je appelmoes maken?

B – Nee, mijn oma Appolonia bakt een appeltaart.

A – Mm ...

B – Met een hele emmer ijs op.

A – En een liter cola bij?

B – Nee, twee liter appelsap.

A – Zo, nu is mijn appel op.

B – De mijne ook.

(2)

P – Jij bloost wel, zeg!

A – Dat komt door jou.

P – O?

A – Ik vind je een toffe peer.

P – Maar dat is te veel eer!

INTRO

(Verteller of eerste personage neuriet pom-pom-pom-pom-pom)

(Off-scene neuriet iemand pom-pom-pom-pom-pom-pom, diverse ritmes, 1 minuut)

01

Er is eens een man.

We geven hem straks een naam.

Hij is zwanger.

Van een appel.

Omdat hij in een appel heeft gebeten.

Zat er een worm in misschien?

Misschien.
 De man heeft pech.
 Maar hij kan ook van geluk spreken.
 Hij is zwanger.
 Van nog een appel.
 Van twee appels tegelijk dus.
 Of verkiest u meervoud appelen?
 Dat rolt en bekt lekker hé?
 Of Twappels? Twappelen?
 Met de tw van tweeling?
 U doet maar.

02

Er is geen dokter bij.
An apple a day keeps the doctor away.
You know.
Two apples a day and I do it my way.
You show.

03

De appel behoort tot de rozenfamilie.
 De roosachtigen.
 Ook al is de appel kaal.
 Hij kan wel rood zijn.
 Hij kan wel groen zijn.
 Hij kan wel geel zijn.
 Of ook een beetje van dat alles.
 Appelblauwzeegroenbontenblauw.
 Ook al is de appel dus kaal.

04

Hij kan vallen als geen ander.
 Niet ver van de boom.
 Niet ver van de stam.
 Ook Appelman is ooit gevallen.
 Uit de boom. Bij de stam.
 De boomstam. De stamboom.

Appelman is gevallen.
 In de mand.
 Bijna door de mand.
 Door het gewicht van vele appelen.
 Appelzussen.
 Appelbroers.
 Appelneven- en nichten.

05

Zeg, Appelman, heb je even tijd?
 Is je klok thuis?
 O, heb je zoveel tijd?
 Gaan er 24 appelen in een eetmaal?
 Dat is tweemaal een klokje rond.
 Klokje rond, buikje rond.
 Appelen zijn gezond.

06

Appelmachtig-nog-an-toe.
 Wie we daar hebben.
 Appelvrouw.
 Je herkent haar makkelijk.
 Aan haar twappelen.
 Of twappels.
 Mag je dus ook zeggen.
 Knijp er niet te hard in, Appelvrouw.
 Of er komt appelmoes van.

07

Appeluja!
 Daar komen de appelschatten van kinderen.
 Rol ze maar tevoorschijn.
 Blozende appelwangen.
 Gloeiende konen.
 Steeltjes om te stelen.
 Men noemt die ook appelstaartjes.
 (In het Afkoriaans: @ppelst@@rtjes)

Naveltjes om in te pulken.

Rozengeuren.

(Ook die appelschatjes behoren tot de roosachtigen)

Appel, meervoud appelen in dit geval.

Zoals kind, meervoud kinderen.

En niet kinds.

08

De appelen rollen als rapen uit de voorschoot van Appelvrouw.

Het appelcijfer is hoog.

Het beurscijfer daalt.

Door een betere hygiëne.

Appelflauwtjes komen minder voor.

Wat erger is in een mand: een rotte appel.

Soms is dat eerst een scharrelappel.

Een appel die al geruime tijd uit een boom

getuimeld is en in het gras is blijven liggen.

Zo'n losse scharrel kan best wel gezond zijn, jawel.

Maar hij mag niet te lang blijven liggen.

Dan gaat hij rotten.

Dan wordt hij beursgenoteerd.

09

Het begint met een bluts.

Een buil.

Van dat vallen.

Appelen ploffen namelijk neer.

Soms van vrij hoog.

De vierde verdieping van de appelboom bijvoorbeeld.

Of de vertakking over de harde steenweg.

Echte appelopvang ontbreekt dan, ziet u.

Er is ook te lang niemand om hem op te rapen.

En schepen vergaan.

En rozen verwelken.

En appelen ... nou, die gaan dan sappelen.

Ze doen te hard hun blozendste best.

Om op te vallen.

Soms vindt men hem dan toch.

Later.

Zo'n pechvogel kan echter gevaarlijk zijn.
Hij besmet bijvoorbeeld de hele mand.
Daarom moet elk huis een appelzolder hebben.

10

Op de appelzolder liggen alle appels losjes van elkaar te blozen.
Ze hebben een beetje herfstkoorts.
Bent u al eens op zo'n appelzolder geweest?
Het geurt er heerlijk.
Naar herfst en zon.
Op een appelzolder heerst er altijd herfstzomer.
Appelman en Appelvrouw komen er soms rollebollen.
Ze vieren er dan de zwaartekracht, één hoog.
Omdat ze samen gevallen zijn.
Naar beneden.
Op een bedje van zacht gras.
En omdat ze meevallen.
Soms nodigen ze een vriend of vriendin uit.
Voor de gelegenheid zijn dat dan sierappels.

11

Appelsien bijvoorbeeld.
Een sierlijk geval hoor.
Zij komt van heel ver.
Van de Appelachenbergen in het diepe zuiden.
Zij is de dochter van Sinaasappel.
De appelschatjes lachen zich te sappel met haar.
Je bent een appeltje van oranje! roepen ze.
En ze spelen er verstappeltje mee.
Appeltaart is soms ook van de partij.
Hij is de zoon van Pap en Moes.
Hij is een beetje verliefd op Appelsien.
Misschien omdat hij zelf zo plat als een vijg is?
En zij zulke uitstekende vooruitzichten heeft?

12

Kilo Appelen woont ook in de buurt.
 Dat is een hele baas.
 Soms legt men hem op een schaal.
 Hij kan dan erg gewichtig doen.
 Vaak wordt hij geplaagd door Appelflap.
 Die flapt er alles zomaar uit.
 Hij woont op een schaalte bij de bakker.
 Appelmeisje is een van zijn zusjes.
 In de appelopvang liggen veel appelmeisjes.
 Die zijn allemaal groen.
 Als ze groeien, worden ze appelmoes.
 Daarom noemt men ze ook wel Appelmoesjes.
 Appelmoesjes zijn zeer zeker appelsappig.

13

De jongeren onder de appelen
 worden ook soms Trappelen genoemd.
 Omwille van hun ongedurigheid.
 De Trappelen
 durven wel eens een appelsmoesje te gebruiken.
 (In het Afkoriaans: een @ppelsms'je)
 Enkele voorbeelden.
Ben er niet.
De boom in.
Gras te nat.
Hang ondersteboven.
Voel me appelflauw.
Aangevallen door worm.
Toffe Peer ontmoet.
Grote kuis klokhuis.
 Enzovoort.
 Appelflauw, nietwaar?
 Er bestaan zo mandenvol appelsmoesjes.

14

Zelfs de gerimpelde Appelmannen en Appelvrouwen

maken er soms gebruik van.

Nou: eigenlijk misbruik.

Die Appels noemen we dan ook: Mispels.

En ze krijgen geen extra appeltje voor de dorst.

15

Iets anders nu.

Kunnen appelen vloeken?

Welzeker.

Soms is dat nodig.

Dat gaat dan zo.

Pappel!

Of, ietsje erger: *Pappels!*

Ook erg: *Verpappels!*

Ergst: *Alle pappels!*

16

En, een moeilijke kwestie.

Hoe zit dat nu met dennenappels en sparappels?

Die heel aparte soort sierappels?

Ha.

Goeie vraag in deze multiculturele tijden.

Over deze allochtone soorten hebben we het nog niet gehad.

Volg me even op een appeldrafje naar hun land van herkomst.

Dennenappels en sparappels

zijn soms moeilijk van elkaar te onderscheiden.

Zure appelen hebben daar een probleem mee.

Maar je hebt nu eenmaal dennen.

En je hebt nu eenmaal sparren.

Zo is dat.

Sommige sierappels zien er totaal anders uit.

Daar moeten de zure appelen maar mee leren leven.

17

O, nog iets.

Je hebt ook aardappelen.

Verwar een luchtappel echter nooit met een aardappel.

Het verschil is groot.
 Een aardappel heeft niets met zwaartekracht te zien.
 Alleen met aardkracht.
 Een appel echter is altijd ooit eens een luchtappel geweest.
 Hij werd geplukt.
 Of hij sprong zelf.

18

Er is ook zoiets als een Appelbed.
 Dat bevat woorden van Appel tot Zappel.
 De Zappel rolt graag heen en weer.
 Nergens vindt hij rust.
 Een greep uit het Appelbed.
 Appelwijn.
 Appelstroop.
 Goudappel.
 Stoofappel.
 Onder Appelrijm vind je bijvoorbeeld:
 Ap
 Ap
 Ap
 Ik zet een stap
 Ap
 Ap
 Ap
 Ik geef je een lap

19

Enkele speciale gevallen moeten hier nog worden geappeld.
 De adamsappel.
 Bij de helft van de mensen steekt die wat meer vooruit.
 (De mensen die op Adam gelijken, met name)
 Mijn oogappel.
 (Mijn liefste)
 Een twistappel.
 (Welles! Nietes! Welles! Nietes! Welles! Nietes!)
 Appel je nog?
 Maar we zijn rond.

10

Zo rond als ...

20

Tot slot.

Voor de mensachtigen onder jullie.

Applaus voor twee beroemde rooskleurigen.

Sabine Appelmans.

Zij was een Belgische sportvrouw

die balletjes sloeg de grootte van appelen.

Karel Appel.

Deze Nederlandse kunstschilder

schilderde in alle kleuren die appelen kunnen vertonen.

Ken jij nog een appelachtige?

Beschrijf haar of hem dan maar hieronder.

Tekenen is ook oké.